

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Bakalářská práce

Vztahy USA a KLDR pohledem twitterového účtu

Donalda Trumpa

Antonín Habib

Plzeň 2020

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Katedra politologie a mezinárodních vztahů

Studijní program Mezinárodní teritoriální studia

Studijní obor Mezinárodní vztahy – britská a americká studia

Bakalářská práce

Vztahy USA a KLDR pohledem twitterového účtu Donalda

Trumpa

Antonín Habib

Vedoucí práce:

PhDr. Jiří Zákavský, Ph.D.

Katedra politologie a mezinárodních vztahů

Fakulta filozofická Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2020

Prohlašuji, že jsem práci zpracoval(a) samostatně a použil(a) jen uvedené prameny a literatury.

Plzeň, květen 2020

.....

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval PhDr. Jiřímu Zákravskému, Ph.D. za cenné rady a připomínky při psaní této bakalářské práce. Dále bych rád poděkoval své rodině za nesmírnou trpělivost při psaní této bakalářské práce.

Obsah

Úvod	1
1. Teorie, pojmy a analýza	3
1.1 Teorie rolí	3
1.2 Pojmy a vymezení	5
1.3 Analýza	6
2. Twitter a jeho znaky	8
2.1 Online sociální sítě	8
2.2 Twitter	11
2.3 Twitter jako zdroj informací	13
3. Užití Twitteru Donaldem Trumpem	20
4. Postoj Donalda Trumpa k Severní Koreji	25
4.1. Filtrování a základní výsledky	25
4.2. Hlubší analýza dle kvartálů	26
4.3. Rozbor	30
Závěr	33
Seznam použité literatury a pramenů	1

Úvod

Korejský poloostrov představuje pro USA důležitý bod zájmu. Jedná se o prostor, který nejenže sousedí s velmi silnými státy jako Čínská lidová republika a Ruská federace, především je ale obýván Korejskou lidově demokratickou republikou (KLDŘ), s níž mají USA od jejího vzniku dodnes velmi napjaté vztahy a kterou dodnes považují za bezpečnostní hrozbu. Za primární snahu USA lze v této oblasti považovat především zajištění bezpečnosti před Severní Koreou, u které hlavní bezpečnostní hrozbu představují její jaderné zbraně a postupující raketová technologie. Ta může, dle slov Kim Čong-Una, zasáhnout celé území USA. Dle opakovaných vyjádření představují USA pro Severní Koreu mocnost, která je vojensky přítomna na území, jež Severní Korea považuje za své; považují je za vlastníka rozsáhlého arzenálu nepřátelských jaderných zbraní a v neposlední řadě také za spojence státu, který KLDŘ považuje za součást svého panství, tedy Jižní Koreje (U. S. Department of State 2018).

Prezident Trump si jako jeden ze svých nejdůležitějších informačních kanálů pro interakci s veřejností, ale i s politickými představiteli jiných zemí vybral Twitter. Twitter je internetová platforma, spadající do kategorie sociálních sítí, internetových médií s komplexní strukturou obsahující bilaterální i multilaterální komunikační prvky. Sociální sítě dnes bývají hojně využívány politickými představiteli, (ať už na domácím či mezinárodním hřišti), jako veřejné komunikační kanály. Jejich využívání může přinášet určité výhody, jako například sbližení s voliči (protože daný politik používá stejnou síť jako ostatní), nebo angažmá s jinými politickými představiteli v okamžitých a veřejných slovních výměnách, například Donalda Trumpa s Kim Čong-Unem. Veřejnost, včetně médií má díky tomu prakticky okamžitý přístup k osobnímu postoji aktérů v daných otázkách, aniž by bylo nutné svolávat tiskovou konferenci.

Téma využívání sociálních sítí jako prostředku komunikace v zahraničních otázkách považuji za důležité, poněvadž přestože se nejedná o oficiální komunikační kanál mezi státy, sociální sítě představují hojně využívanou platformu ke zveřejnění myšlenek a stanovisek, které právě pro svou veřejnou publikaci mohou mít výrazný dopad na vnitropolitické i zahraničně-politické otázky, zvláště pokud je jejich autor hlavní představitel exekutivy jednoho z nejsilnějších států světa. Spolu s již výše zmíněným potenciálním vlivem na voliče se může jednat o velmi silný nástroj propagace a interakce.

Předmětem této bakalářské práce jsou twitterové příspěvky prezidenta Trumpa od jeho inaugurace do prvního setkání mezi Trumpem a Kim Čong-Unem týkající se KLDR či jejich představitelů. Cílem této práce tedy není zjistit celkový postoj vlády USA k Severní Koreji, ani oficiální stanovisko prezidenta Trumpa, ale jeho neformální postoje, zveřejněné skrz twitter. Budu se pokoušet zjistit, zda Donald Trump změnil své vnímání KLDR z hrozby na období opatrné interakce s nedůvěryhodným, nikoli však nepřátelským subjektem. Data nutná pro ověření teze budou získána kvalitativní analýzou jednotlivých twitterových příspěvků Donalda Trumpa, v období od inaugurace do vstupu Donalda Trumpa na půdu Severní Koreje, tedy mezi 20. 1. 2017 a 30. 6. 2019.

Na téma využívání Twitteru prezidentem Donaldem Trumpem již byla napsána řada článků. Lze zmínit např. článek *Twitter and transformative diplomacy: social media and Iran–US relations* od Constance Duncombe (2017), který se zabývá Trumpovou aktivitou na Twitteru v otázce Íránu. Zajímavým článkem je také *The age of Twitter: Donald J. Trump and the politics of debasement* od Brian L. Otta (2017), jež řeší znaky uživatelské aktivity Donalda Trumpa. Nebyl jsem ovšem schopen najít studii, jež by se soustředila na užívání Twitteru prezidentem Trumpem v obecné otázce vztahů s KLDR.

V první části práce se kromě metodologii budu věnovat teorii rolí, která představí kategorizaci, jež mi pomůže určit Trumpův postoj. Ve druhé části se

zaměřím na Twitter a fenomén sociálních sítí, předmětem části třetí budou především znaky projevu Donalda Trumpa na Twitteru. Poslední kapitolu pak tvoří samotná analýza.

1. Teorie, pojmy a analýza

1.1 Teorie rolí

Teorie rolí se poprvé objevila v roce 1970, v článku *National role conceptions in the Study of Foreign Policy* od Kalevi Holstiho. Teorii rolí později rozvíjeli i jiní autoři, např. Vít Beneš teorii popsal takto: „Hlavní funkcí role je poskytnout aktérovi relativně stabilní pocit totožnosti (identity). Bez této identity, bez představy o smyslu a účelu vlastní existence může aktér jen těžko dát řád a smysl vnějšímu prostředí a v konečném důsledku jen těžko zvládá i samotné jednání a chování v širší společnosti“ (Beneš 2010: 74). Dle této teorie se aktéři staví v různých situacích do rolí, které jim poskytují rámec pro jejich snažení a popř. které jsou po nich požadované. Jeden aktér si může přivlastnit několik rolí, např. různé regionální role (Beneš 2010: 75). Rolí tedy rozumíme určitou formu identity, kterou si aktér přisuzuje, resp. kterou mu přisuzuje okolí. Pojetí vlastní role je ovšem sporné z hlediska „reality“ vlastní role a její percepce v zahraničí. Můj výklad vlastní role sice může být nějaký, pokud ji ale čtyři zahraniční státy vidí jinak, jakou váhu má můj vlastní výklad? Můj výklad se zakládá na vlastní a zkrácené představě o vlastní práci, kdežto cizí aktér „pouze“ popisuje to, co vidí. Z tohoto důvodu nás zajímá role Severní Koreje tak, jak ji vidí Donald Trump.

V této práci využiji rolí, které definoval K. Holsti v roce 1970 jako vymezení skupin, do kterých budu rozdělovat jednotlivé tweety. Kalevi Holsti ve svém článku z roku 1970 popsal 17 rolí (Holsti 1970). Ne všechny role se ovšem vztahují na situace podobné vztahu mezi KLDK a USA, tedy mezi *rogue state* („darebáckým státem“) a supervelmocí. Nemálo z nich se věnuje globálnímu měřítku a bipolárnímu konfliktu, jiné se zase věnují vztahům mezi lokálními státy – tyto role

nejsou tedy pro analýzu relevantní a byly vyloučeny ze seznamu. Z kompletního seznamu byly vybrány 3 role: role agenta proti imperialismu, role nezávislého a role izolovaného.

První ze tří rolí je role *Agenta proti imperialismu*. Imperialismus je spoustou států brán jako zlo, některé státy pak zapojují toto téma do své rétoriky, často zaměřené proti jiným konkrétním státům. New York Times vybral devět důležitých výroků Kim Čong-unovy vlády a imperialismus se mezi nimi objevil čtyřikrát (New York Times 2016). Považuji za možné, že na Severní Koreu nahlíží podobným způsobem i Donald Trump. Tweety zařazené do této kategorie pojednávaly o značně nepřátelských vztazích mezi zeměmi, často obsahovaly nepřímou hrozbu a zmiňovaly odhodlání k tvrdšímu přístupu, pokud by situace dále eskalovala.

Druhou vybranou rolí je role nezávislého. Role nezávislého se projevuje „politickým rozhodnutím ve vztahu se zájmy vlastního státu na rozdíl od podpory cílů státu jiného“ (Holsti 1970: 268). Nezávislý stát vzdává hold pouze vlastní agendě a nezajímají ho snahy ostatních aktérů, za cizí cíle se nepostaví, vztahy s ostatními státy se nevyhýbá. Hlavním zdrojem motivace je zde národní zájem. Tweety přiřazené k této roli obsahovaly Trumpovu snahu o komunikaci či zmiňovaly Severní Koreu jako problémového aktéra, nikoliv ovšem jako stát podnikající nepřátelské kroky.

Jako třetí vybranou roli jsem vybral roli izolovaného. Izolovaný stát se také soustředí především na vlastní záležitosti, na rozdíl od nezávislého chce ovšem omezit vnější kontakty na minimum, za účelem soběstačnosti a nezávislosti. Severní Korea je státem značně izolovaným a porozumět tamním poměrům je úděl komplikovaný (Caisová 2016: 8–10). Ve tweetech, spadajících do této role, Trump akcentoval především probíhající dialog nebo oceňoval přímo Kim Čong-Una za jeho snahu o zlepšení vztahů. Tyto tweety obecně zmiňují Severní Koreu jako potenciálního partnera pro budoucí aktivity.

Představení těchto rolí není definitivní. Považuji tyto tři za nejpravděpodobnější, pokud bude ovšem analýza neprůkazná, bude na místě zvážení i jiných rolí. Vedle této varianty je samozřejmě možné získat natolik neprůkazné výsledky, kdy nebude možné roli přiřadit.

1.2 Pojmy a vymezení

Vztah je „vzájemná spojitost, souvislost mezi jevy“ (Filipec 2004: 531). Vztahy mezi státy mohou představovat velké množství interakcí, v této práci vztahy určuje Donald Trump svými tweety. Vztahy mezi státy se často táhnou až stovky let do minulosti, představují komplexní soubor více či méně důležitých interakcí, z nichž každá může být pro kontext důležitá. Existence tweetů, ve kterých Donald Trump přímo reaguje na severokorejského vůdce¹ ukazuje, že přes Twitter k interakcím mezi nejvyššími příslušníky států dochází.

Twitterový účet představuje soubor informací, k nimž lze přistoupit z několika směrů. Z prvního se může jednat o profil jako takový a informace, které lze vyčíst z profilu. Druhý směr představují followeři (sledující), jejichž analýza může přinést, v závislosti na zkoumaném tématu, neméně důležité informace. Z třetího směru se lze zabývat samotnými příspěvky, které daný účet zveřejňuje. Čtvrtým směrem lze rozumět pouhé zmínění daného účtu druhým účtem. V této práci využiji první a třetí informační směr. Uživatelé, kteří Donalda Trumpa sledují, mohou mít sice omezený vliv na aktivitu účtu přidáváním vlastních komentářů, ovšem nepovažuji jejich aktivitu za podstatnou pro tuto práci.

Analýza se bude soustředit na ty příspěvky, které Donald Trump zveřejnil mezi 20. lednem 2017 a 1. červencem 2019, tedy mezi svou inaugurací do pozice prezidenta a setkáním s Kim Čong-unem v demilitarizované zóně mezi Severní a Jižní Koreou. Studovanou dobu uzavírám setkáním, kdy Donald Trump jako první

¹ Např.: „North Korean Leader Kim Jong Un just stated that the ‚Nuclear Button is on his desk at all times.‘ Will someone from his depleted and food starved regime please inform him that I too have a Nuclear Button, but it is a much bigger & more powerful one than his, and my Button works!“ (Trump 2018a).

prezident USA vstoupil na území Severní Koreje, čímž dal najevo snahu zlepšit vztahy mezi oběma zeměmi. Symbolický přechod hranice se uskutečnil již 30. června (New York Times 2019). Oproti vztahům v roce 2017 je to skutečně zásadní změna.

Struktura práce byla navržena tak, aby bylo možné vysvětlit příspěvky v odpovídajícím kontextu, který logicky musí samotné analýze předcházet. Po teoretickém přehledu bude následovat širší kontextová kapitola, rozdělená do podkapitol *Sociální sítě* a *Donald Trump a Twitter*. V kapitole *Sociální sítě* se zaměřím na fenomén sociálních sítí a možností komunikace přes ně, následně pak na příspěvky politických aktérů konkrétně na Twitteru včetně rizik a omezení, které se nutně k takovým příspěvkům vážou. Ve druhé části se pak zaměřím přímo na Donalda Trumpa a jeho využití Twitteru, které je samostatně charakteristické a jež samotné je již dnes předmětem analýz.

1.3 Analýza

Čtvrtá část práce bude věnována samotné analýze. Bude popsán její průběh, jednotlivé kroky, a samozřejmě její výsledky. Analýza bude vázána kritérii stanovenými níže.

Filtrace Tweetů bude prováděna zprvu kvantitativně, za použití klíčových slov DPRK, North Korea a Kim Jong-Un. Po nalezení odpovídajících tweetů budou odstraněny duplikáty a bude zahájena druhá fáze filtrace, kdy budou separovaně analyzován obsah jednotlivých tweetů. Obsahovou analýzu lze shrnout takto: „Obsahová analýza je výzkumná technika pro vytváření replikovatelných a validních úsudků z textů (nebo jiných smysluplných věcí) na kontexty vytváření jejich obsahů“ (Hájek 2014: 57). V tomto kroku také proběhne poslední odfiltrování příspěvků, jež se netýkají tématu i přes to, že prošly první fází filtrace. Následně příspěvky, po určení významu, rozřadím do jedné ze tří kategorií, jež odpovídají třem rolím určeným výše. Vzhledem k předpokládanému nižšímu množství jednotlivých příspěvků a k délce samotných příspěvků je považuji

kvalitativní analýzu obsahu za lepší volbu. Veškerá data budou pořízena z Twitterového archivu Trumpa (Trump Twitter Archive 2020).

2. Twitter a jeho znaky

2.1 Online sociální sítě

Média lze mezi sebou odlišit na dvou stupnicích: na stupnici „veřejnosti“ (od nejméně veřejné po nejvíce veřejné) a na stupnici velikosti skupiny (od nejmenší po největší). Obě linie sice pojednávají o odlišných aspektech, obě ovšem začínají a končí stejně – pouze dvoustranným vztahem (např. telefonní hovor, nejmenší skupina a nejméně veřejná komunikace), či jednosměrně mnohostranně (např. televize, velká skupina bez zpětné vazby, veřejná). Rozdíl mezi klasickými a sociálními médii je ovšem v tom, že klasická média mohou uživateli nabídnout pouze jeden stupeň na stupnicích, sociální média je ovšem mohou nabídnout skoro všechny zároveň. Příkladem takového užití lze nalézt ve vzdělávacích institucích v jednotlivých třídách na užití aplikace WhatsApp. V jedné třídě lze najít jak chatovací místnost pro celou třídu, tak místnosti např. genderově oddělené – tedy z různých účelů vytvořené chatovací místnosti stupňované svou velikostí, ale i veřejností. Stejná třída pak k jiným účelům využije např. Facebook či Instagram (Miller 2016: 3–5). Je zde jedna sociální síť, ale několik různých skupin, několik stupňů veřejnosti a velikosti média.

Nově vzniklá média často rychle našla své uplatnění v politice. Lze například zmínit využití rádia prezidenta USA Calvinem Coolidgem (US House of Representatives 2020), či první projev prezidenta USA, Harryho Trumana, v televizi (Politico 2010). Vždy se ovšem jednalo o jednosměrnou komunikaci, kromě toho byl člověk odkázán na časy vysílacích pořadů. Díky sociálním médiím nemusí politik uspořádat tiskovou konferenci a pozvat reportéry, pokud chce veřejnosti něco sdělit, a veřejnost má také možnost své názory sdělit dané osobě, resp. účtu.

Sociální sítě jsou multilaterální komunikační fenomén, jež se postupně začal vytvářet kolem milénia. Jedná se o různé vizuálně a kontextuálně se lišící aplikace, které ovšem mají několik společných jmenovatelů: veřejný prostor pro

textové či multimediální příspěvky uživatelů, soukromý prostor pro přímé osobní zprávy (tzv. direct messages, DM's), a vlastní upravitelný profil, jehož prostřednictvím funkce ovládáme. Většina sociálních sítí tato kritéria splňuje, některé z nich se v určitých aspektech lehce liší – např. na síti Instagram nelze přidávat čistě textové příspěvky, pouze příspěvky multimediální².

Před vynálezem internetu bylo možné komunikační média rozdělit mezi soukromá a veřejná. Soukromými médii myslíme například telefonní hovor či dopis, veřejnými médii naopak rozhlas, rádio či televizi. S vynálezem internetu ovšem začaly větší rozdíly ztrácet na významu. S příchodem e-mailu či prvních sociálních sítí přišla i možnost zahájit skupinovou komunikaci či rozeslat řetězový e-mail, čili nelze říci, že by komunikace probíhala čistě soukromě (Miller 2016: 2). Dnes tedy existují nejen úplně veřejná a soukromá média, ale i prostor mezi nimi, jež vyplňují především sociální sítě.

Velmi důležitý aspekt věci je, že sociální média jsou dnes využívána tak často a v takové míře, že již není možné tento virtuální svět oddělit od světa reálného. Témata reálného světa se intenzivně řeší nejen mezi přítomnými lidmi v prostorově omezeném měřítku, ale často i v měřítku globálním, dle tématu a dané sociální sítě; naopak, témata ze sociálních sítí se velmi často řeší ve světě reálném. Sociální sítě dnes mohou mít i takový dopad, že nemalá skupina lidí založila své živobytí na vytváření obsahu na sociálních sítích, přičemž finance získávají díky prezenci reklam na svých účtech. Lze tedy říci, že uživatelé sociálních sítí mohou mít, v závislosti na dané platformě, velmi široký dosah, co se sběru informací interakce s ostatními uživateli týče. Sociální média tedy díky tomu mohou sloužit jak státním, tak nestátním aktérům k šíření politických názorů a ovlivňování veřejnosti (Prier, Jarred 2017: 50). Díky své dostupnosti a rozšíření mohou sociální sítě velkou mírou ovlivňovat veřejné mínění, ať už v domácích či

² Instagram zavedl určitou formu příspěvků v podobě vizualizovaného textu, médium ovšem neobsahuje standartní čistě textové pole jako např. Facebook či Twitter (Winchel 2018).

zahraničních otázkách. Sociální média mohou z podobného důvodu posloužit k legitimizaci určitých politických kroků (Duncombe 2017: 548).

Sociální sítě lze ovšem také využít jako diplomatický nástroj, jak ukazuje výměna tweetů mezi představiteli USA a Íránu, popsána Constance Duncombe (2017: 556–557). Sociální sítě mohou sloužit jako neoficiální komunikační kanál mezi státy, potenciálně při řešení krizí. Tento efekt může být velmi důležitý právě pro vztah mezi Severní Koreou a Spojenými státy, mezi nimiž panují od 50. let minulého století nepřátelské vztahy. Přímá setkání jsou nutná, poněvadž „komunikace skrze face-to-face diplomacii může zmírnit diplomatické krize skrz vytvoření mezilidské důvěry“ (Duncombe 2017: 552). Sociální sítě mohou do určité míry tento princip nahradit, poněvadž „zahraniční politika funguje na stejném základě – je sociálně a politicky konstruována skrz jazyk“ (Duncombe 2017: 554). Z těchto důvodů považuji za důležité přikládat sociálním sítím v rámci mezinárodních vztahů alespoň menší váhu, přestože se jedná o platformy, na nichž o věrohodnosti sdílených informací lze pochybovat. Situaci nezjednodušuje ani fakt, že např. Facebook pracuje s algoritmy, které při častém sdílení určitého typu příspěvků generuje veřejné příspěvky se stejnou či podobnou tematikou.

Nelze také přehlédnout, že sociální sítě, ač většinou veřejná komunikační média, nejsou veřejnými platformami v pravém slova smyslu. Sociální sítě jsou vytvářeny pro to, aby generovaly jejich vlastníkům zisk. Firmy sice nemají přímý vliv na uživatelský obsah, avšak jako vlastníci vytváří pravidla, dle kterých se uživatelé musí řídit, pokud chtějí dané sociální sítě využívat. I sociální sítě mohou být předmětem právních sporů, za obsah a jeho zpracování můžou hrozit reálné postihy nejen uživatelům, ale i společnosti, která platformu vlastní. Prvním příkladem mohou být komentáře pod fotkou žáků první třídy, zveřejněné na

Facebooku základní školy v Teplicích³, za druhý příklad považuji aféru Cambridge Analytica.⁴

2.2 Twitter

Využijeme-li mediální kategorizaci stupnic veřejnosti a velikosti skupiny popsanou na začátku kapitoly, pak se ta část Twitteru, kterou se tato práce zabývá, soustředí spíše na konec obou stupnic. Samotná podstata tweetů je v tom, že je mohou vidět všichni uživatelé v prostoru mezi profily, jež nazýváme Newsfeed – jsou to veřejná stanoviska, která uživatelé zveřejňují. Samotné tweety lze použít i ke konverzaci, druhá osoba, resp. profil, na ně může odpovědět, opět se ale jedná o veřejně přístupné příspěvky. Příspěvky Donalda Trumpa jsou přístupné všem neblokovaným profilům, lze tedy nalézt skoro na konci veřejnostní stupnice. Na samotném konci nejsou pouze proto, že na ně může jakýkoli uživatel reagovat komentářem, technicky se tedy nemůže jednat o jednosměrnou komunikaci, komentáře jsou ovšem pro tuto práci irelevantní, poněvadž se práce zabývá samotnými příspěvky. Co do velikosti skupiny konzumující Trumpovy tweety, tam se lze pouze dohadovat, poněvadž není možné přesně zjistit, kdo vše příspěvky vidí. Lze ovšem s klidem říci, že stupeň skupiny se nalézá také skoro na konci stupnice.

Uživatel, který hodlá sociální síť využívat, si nejprve musí založit účet a profil. Určité informace, které uživatel vloží do popisu svého profilu jsou pak zveřejněny mezi informacemi o jeho profilu, stejně tak jako veškerý uživatelem zveřejněný obsah, kromě krátkých zpráv zvaných „tweety“ i fotky, videa apod.

³ V případě Teplické základní školy se jednalo o velké množství nenávistných komentářů pod třídní fotkou s větším počtem romských, vietnamských a arabských dětí. V jednom případě hrozí tříletý trest odnětí svobody (iRozhlas 2018).

⁴ Skandál úniků uživatelských dat přes firmu Cambridge Analytica stál Facebook v Británii půl milionu liber. Šlo o data až 87 milionu uživatelů bez jejich souhlasu, jež Cambridge Analytica využila k ovlivňování voleb (NPR 2019).

Mezi veřejnými informacemi o uživateli se nachází také seznam profilů, které uživatel sleduje a které sledují daného uživatele.

Sledování, resp. „follow“, je jednosměrná interakce mezi profily na Twitteru. Na síti Facebook probíhá interakce obousměrná, profily mezi sebou stvrzují „přátelství“ – to funguje tak, že při odeslání žádosti o přátelství druhý profil žádost potvrdí a profily jsou „přátelé“, tento status je dohledatelný. Twitter funguje jinak, zde může první uživatel sledovat druhého, aniž by tento vztah musel druhý uživatel potvrzovat, o vztahu je pouze informován. Mohou tak existovat profily, které mají miliony sledujících uživatelů, ale žádného uživatele samy nesledují (často se jedná o veřejně známé osoby). Každý profil obsahuje kromě tweetů menší množství informací, z nichž za důležitý považují pouze počet sledujících. Samotné příspěvky lze nalézt ve čtyřech kategoriích: tweety, tweety a odpovědi, média a lajky. Tweety obsahují souhrn veškeré aktivity účtu kromě DMs (direct messages, přímé zprávy). Ve tweetech a odpovědích lze nalézt ty příspěvky, ve kterých je jakýkoli uživatel označen (mechanika označení je popsána níže). Média obsahují příspěvky s mediálním obsahem, lajky potom příspěvky, jimž dal uživatel lajk. Dle zvolení kategorie se zobrazí datově sestupně řazené příspěvky.

Nejdůležitější součástí Twitteru jsou samotné tweety, krátké zprávy, které uživatel zveřejňuje na svém profilu, a podle nastavení soukromí, i ve veřejném prostoru Twitteru. Veškeré tweety jsou limitovány obsahem o maximálně 280 znacích, uživatel ovšem může napsat několik tweetů za sebou a seřadit je do tzv. „thread“ (vlákna). Tweety mohou kromě vlastního textu obsahovat i odkazy na jiné internetové stránky, fotky a videa. V příspěvku lze také jiného uživatele označit zveřejněním jeho uživatelského jména a připojením předpony „@“. Díky tomu pak označený uživatel příspěvek vidí ve svých upozorněních a může na něj reagovat svým příspěvkem, vzniká tak veřejná debata. Další důležitou funkcí je přidání znaku „#“, neboli *hashtagu*. *Hashtag* vytváří odkaz na připojené slovo,

který při rozkliknutí zobrazí všechny příspěvky s využitím stejného připojeného slova. Tento mechanismus filtruje téma, které chce uživatel sledovat.

Twitter obsahuje čtyři hlavní funkce, jimiž mohou uživatelé na příspěvek reagovat: komentář (jež netřeba popisovat), retweet, lajk a sdílení. Retweetnutím zveřejníte příspěvek cizího uživatele jako svůj, přičemž se nad váš příspěvek přidá popisek „retweetnuto od uživatele (x)“. Lajkem označíte vámi oblíbené či jinak významné příspěvky, jež jsou pak na profilu k nahlédnutí. Sdílení pak umožňuje sdílet twitterový příspěvek na jiných platformách.

Právě omezení na 280 znaků určuje uživatelský obsah, poněvadž „tweet může oplývat chytrostí a moudrostí, ale nemůže být komplexní“ (Ott 2017: 60), jinými slovy se jedná o microblogging. Tweety mohou sice obsahovat odkazy na jiné platformy, kde je uvedený obsah tweetu rozveden, ty ovšem již nejsou součástí Twitteru jako takového. Tím, že vytváření a sdílení textů je velmi jednoduché a uživatelsky široce dostupné často podněcuje uživatele k častému zveřejňování příspěvků a často až bezmyšlenkovité sdílení čehokoli, co může generovat obsah (Ott 2017: 61). Vedle toho je sdílení příspěvků osobní, poněvadž sdílející osoba prezentuje své osobní názory a stanoviska, prezentuje sama sebe. Tato fakta představují naprosto zásadní aspekt nejen Twitteru, ale i ostatních sociálních sítí. O potenciálních potížích s využitím Twitteru jako zdroje relevantních informací pojednává další kapitola.

2.3 Twitter jako zdroj informací

Využití Twitteru jako zdroje informací o politické agendě s sebou nese určitá rizika. Prvním problémem, který je nutné vyřešit, je otázka, zdali informace zveřejněné profily politických aktérů jsou legitimní a jestli má Twitter vliv na veřejné mínění. Druhý problematický aspekt souvisí se znaky twitterových

příspěvků, jejich popularitou a s charakterizací twitterového prostředí. Třetím identifikovaným problémem jsou zfalšované zprávy či dezinformace. Jejich šíření v prostoru sociálních sítí může být pro mezinárodní vztahy vysoce relevantní, tím spíše pokud jejich obsahu mylně uvěří vysoký ústavní činitel. Smysl této kapitoly představuje rozebrání problematických aspektů Twitteru při sběru dat a přístupu k samotným datům.

Výzkum více než sta tisíc tweetů týkajících se federálních voleb v Německu, jež se konaly 27. září 2009, se zabýval Twitterem jako prostorem pro politickou debatu a zdali twitterový sentiment reflektuje offline realitu (Tumasjan 2010). Jiný výzkum z roku 2016 se zabýval politickými tweety v kontextu jednotlivých voleb a jejich využití k předpovědi volebních výsledků (Beauchamp 2016). Oba výzkumy ukazují, že v dostatečném množství lze tweety použít ke zdroji informací k výzkumu politického prostředí. První výzkum zároveň pozitivně hodnotí souvislost mezi tweety politiků či politických stran a množstvím reakcemi jejich čtenářů, resp. později výsledkem německých voleb. Oba výzkumy poukazují na existenci relevantních informací, jež lze ze sociálních sítí získat. První výzkum zároveň potvrdil, že oficiální profily politických představitelů ve větší míře sdílejí názory velmi podobné svým reálným protagonistům, byť toto tvrzení určitě není univerzální (Tumasjan 2010: 181).

Je ovšem nutné mít na paměti, že sebraná data nemusí vždy situaci reflektovat úplně. Člověkem napsaný příspěvek jej nezavazuje k žádné aktivitě, ani existence příspěvku na síti nemusí znamenat pravdivou výpověď. Například v otázce vojenských operací se Donald Trump vymezoval vůči předchozí administrativě, po jeho inauguraci ovšem k zásadním změnám nedošlo (Dobrowski – Reich 2018: 74). V měřítku stovky tisíc sdělení, sepsaných uživateli, kteří nadržují politické funkce, představují data získaná kvantitativní analýzou tweetů relevantní sdělení, v měřítku jednotlivce ovšem nelze s takovou přesností spolehlivě počítat. Ani člověk, který zastává politickou funkci není svými vlastními sděleními svázán a

může rozhodnout jinak, pokud uzná za vhodné. Ještě méně je pak vázán svými sděleními na sociální síti, kde se lze domnívat, že jeho oficiální profil včetně příspěvků spravuje tiskový tým⁵. Na druhou stranu je daný politik zodpovědný za sdělení, která se na jeho oficiálním profilu objevují, stejně jako se jeho jménem objevují na veřejnosti zprávy zveřejněné tiskovým mluvčím. V ohledu faktickém jsou vyjádření na síti v podobné pozici, jako ta zveřejněná prostřednictvím média jiného.

Druhým faktorem, který se s tímto využitím Twitteru pojí, je charakter a popularita sdělení v kontextu unikátní reality sociálních sítí. Člověk ze své přirozenosti určuje, kterým událostem a zprávám bude věnovat svou pozornost, naopak události uživatelem považované za nedůležité si pozornost onoho člověka nezískají. Výzkum v této oblasti prokázal, že sdělení obsahující emoční nátlak mají větší šanci, že se stanou součástí první skupiny. Sdílení těchto zpráv je závislé na množství proměnných: kontext cílové skupiny, konkrétní prezentované emoce, konkrétnost obsažených informací apod. Zároveň bylo zjištěno, že úroveň nátlaku pozitivně souvisí s počtem a rychlostí sdílení (Stieglitz – Dang-Xuan 2013, 222-241).

Souvisejícím aspektem sociálních sítí je také jejich anonymita a s ní se pojící efekt, jež bych označil jako síťové jednání. Výzkum ohledně tweetů týkajících se znásilňování ukázal, že existuje pozitivní vztah mezi počtem sledujících a profily propagující kulturu znásilňování, myšleno ve smyslu obviňování obětí a obhajování znásilňovatelů. Zároveň tweety obhajující kulturu znásilňování byly retweetnuty častěji (Stubb-Richardson - Rader – Cosby 2018: 102-103). To znamená, že čím jsou příspěvky šokující (ve smyslu porušující společenská pravidla, poněvadž znásilňování není přijímáno jako společenské chování) a

⁵ Stejně jako u projevů či tiskových konferencí nelze předpokládat, že si politik píše své příspěvky sám. Tuto domněnku potvrdila softwarová chyba sítě Facebook, kdy byli na několik hodin odhaleni skuteční autoři příspěvků pod taktovkou politických osobností, resp. jejich účtů. Např. stránku *Andrej Babiš* spravuje několik administrátorů (Česká televize 2020).

urgentnější, tím jsou úspěšnější, více sdílené a populárnější. Efekt anonymity je v takovém případě značný, poněvadž „umožňuje lidem příměji se vyjádřit v především s delikátnějšími tématy. Několik anonymních trollů na Youtube využívá útočný jazyk k účelnému nerespektování politiků“ (Miller et. al. 2016: 150). V tomto kontextu se ovšem může jednat o jakékoli téma.

Velmi důležitou součástí sociálních sítí, která již byla částečně zmíněna, je efekt nazývaný karnevalismus. Karnevalismus je významově spojený s karnevalem. Tento fenomén lze definovat jako zábavný veřejný prostor, kde dochází k výměně názorů mezi veřejností a kde se také objevuje odpor proti autoritám, ve velké míře skrz humor, satiru a parodii, defacto se jedná o trolling (Buckels - Trapnell - Paulhus 2014). Veřejnou sférou pak myslíme prostor, kde dochází k veřejné debatě bez zásahu autorit (nutno podotknout, že výše zmíněný popis veřejné sféry je ideální). Twitter je perfektní ukázkou karnevalového prostředí, poněvadž není jednoduché zachytit uživatelovu pozornost. Proto je dávana přednost zajímavějším, údernějším a často satirickým, či parodickým tweetům. Zároveň ovšem Twitter neupřednostňuje, díky znakové limitaci, obsáhlejší obhajobu vlastních názorů, ani podobný přístup uživatelé nevyžadují (Park, Chang Sup 2019: 304-307).

Síťové jednání lze tedy popsat jako sepisování šokujících, často až urážlivých příspěvků, které jsou emočně podané, často vyznívají urgentně. Takové příspěvky často nerespektují společenská pravidla nastavená aktuálními či minulými autoritami, na rozdíl od jednání vyjadřující smířlivost či toleranci. Uživatelé jednající síťově se nebojí ostatní uživatele urážet, zesměšňovat, především pokud se jedná o někoho v politické či jiné vyšší funkci ve společnosti. Tweety síťového jednání jsou mnohem efektivnější k získání uživatelovy pozornosti a bývají mnohem častěji sdíleny. Těmto jednatelům může hrozit postih společnosti, která danou platformu vlastní. Tyto firmy mohou udělit časově omezený ban (omezený

nebo úplný zákaz aktivit), nebo permanentní ban⁶. Těmto uživatelům ovšem až na výjimky nehrozí prakticky žádný reálný postih⁷.

Třetím problémem, úzce spojeným se sociálními sítěmi, resp. Twitterem, jsou dezinformace a okolnosti jejich šíření. Již užití termínu dezinformace představuje určitý problém, poněvadž termínů věnujících se tomuto fenoménu je mnoho, každý z nich může mít lehce odlišný význam. Například ve článku *The spread of true and false news online* (Vosoughi - Roy - Aral 2018) autoři nechtějí používat termín *Fake News*, kvůli jeho polarizačnímu efektu. Dezinformace mohou mít mnoho podob, Vasu Norman (et. al. 2018: 5) je rozděluje do pěti kategorií: vytvářené státem, vytvářené domácí skupinou s podporou cizího státu, bez politického cíle, pro zábavu a zesměšnění a pro finanční zisk. Jedná se o komplexní a složité téma, jež lze nejlépe příliš rozvést. Termínem dezinformace v této práci rozumíme jakékoli projevy falsifikace, účelné či náhodné.

Dezinformace představují již velmi známý fenomén, nyní nově pojatý a rozvedený (Bahenský 2019). Lze se domnívat, že za tímto novým přístupem stojí ve velké míře masivní využití sociálních sítí, kde jsou díky jednoduchosti sdílení příspěvků možnosti šíření dezinformací velmi široké. Dezinformace mohou být velmi nebezpečné, jeden z diskurzů je považuje za součást tzv. „hybridní války“ a přítomnou, okamžitou hrozbu státu (Bahenský 2019). Dezinformace jsou sdíleny až o 70 % více než pravdivé zprávy, často kvůli tomu, že falsifikace představují nové a šokující zprávy (Vosoughi - Roy - Aral 2018). Ruská aktivita v kontextu prezidentských voleb v USA v roce 2016, na jejíž existenci se shodly CIA, FBI i NSA

⁶ Twitter může dočasně či permanentně udělit ban na jednotlivé profily. Důvod uložení se liší, může se jednat o spamující či falešné profily, narušení bezpečnosti profilu či zneužití profilu k výhrůzkám či chování nesplňujícího podmínky užití twitteru (Twitter 2020).

⁷ Postihování online zločinů je velmi složitým úkonem. Sociální sítě jako Twitter, Facebook či Youtube se často spoléhají na roboty, z vlastní zkušenosti užívání sociálních sítí ovšem můžu říci, že je běžné nalézt komentáře tohoto typu pod příspěvky. Můžu odkázat zpět na případ teplické školy, kde byl z velkého množství nenávistných komentářů postížen pouze jeden. Více informací lze nalézt v tomto dokumentu: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000233231>.

(Agawu 2018: 6), ukázala, že šířená dezinformací může velmi zásadním způsobem ovlivnit domácí i světové dění.

První bod demonstroval, že Twitter lze využít jako nástroj pro získávání relevantních dat o určitém tématu, zároveň potvrdil vliv tweetů autorit na percepci ostatních uživatelů. Sociální sítě tedy jsou důležitou platformou pro formování veřejného mínění nebo jeho části a pro střet veřejnosti s autoritami. Druhý bod se zabýval specifikacemi konkrétně Twitteru. Twitter podněcuje krátké, často emočně podtržené šokující příspěvky, které díky karnevalovému prostředí mohou vystupovat jako protestní hlas, ještě umocněný anonymitou, byť se nutně nemusí jednat o protest. Třetí bod pojednává o dezinformacích, jejich úspěšnosti a jejich znacích.

Využití Twitteru jako zdroje informací lze pojmut jako možné a funkční, ovšem sporné. Již byla zmíněna důležitost sociálních sítí jako nové platformy k profilaci veřejného mínění, ke střetu názorů. Tyto názory je velmi jednoduché sdílet, vzhledem k rozšíření přístupu k internetu a chytrých mobilních telefonů, jež přístup umožňují odkudkoli. Množství dat, které lze díky jednoduchosti a všudypřítomnosti Twitteru získat je enormní, díky počtu uživatelů, kteří se v daných tématech angažují.

Problém spočívá v celkovém využití Twitteru. Jedná se o anonymní prostředí, kde lze přispívat velké množství sdělení, za něž uživateli hrozí pouze minimální postih, ať už právní či sociální. Twitter uživatele vybízí k snadnému a rychlému sdílení čehokoli, často vlastních myšlenek, pocitů a popisů situací. Čím více je příspěvek šokující a urážlivý, tím větší má úspěch a tím více lidí ho sdílí, naopak smířlivěji vyznívající příspěvky tak úspěšné nejsou. Toto karnevalové prostředí je ještě umocněno anonymitou a pocitu nepostihnutelnosti. Tyto principy představují problém, poněvadž je informační hodnota jednotlivých tweetů velmi snížena. Šokující a fascinující tweet nemůže být jednoduše vyložitelný, bude významově plurální a fakticky prázdný. Je také možné, že tweet

bude obsahovat dezinformace, vzhledem k jejich masivnímu šíření a k složitosti jejich rozpoznávání. Toto velmi složitě kontrolovatelné a divoké prostředí nutně nemusí znamenat, že tweety zveřejněné Donaldem Trumpem musí být nevhodné či impulsivní, ovšem již jejich samotné zveřejnění v takovémto prostředí podryvá jejich autoritu a validitu. Twitter může pomoci s projekcí a propagací, ale jeho prostředí zabraňuje jeho zařazení mezi oficiální komunikační kanály.

Funkčnost a realitu sociálních sítí lze vyjádřit jako lehce zamlžené zrcadlo. Lze je použít k získání představy o náladě, rozpoložení společnosti či konkrétního jednotlivce, ovšem konkrétnější, či dokonce doslovné přejímání tweetů lze považovat za nejisté.

3. Užití Twitteru Donaldem Trumpem

Trumpova popularita na Twitteru je značná. Donald Trump je se svým účtem úzce spjatý. Velmi často, pokud se kdekoli mluví o prezidentovi, jsou zmiňovány nejen o jeho konkrétní činy, ale právě jeho twitterové příspěvky. Sociální sítě, jak již bylo zmíněno, představují potenciálně dost důležité prostředí politické profilace a nelze tvrdit, že Donald Trump je první politik, který využívá sociální sítě ke své propagaci. Je to ovšem právě Donald Trump, který svou kontroverzí a svým specifickým užitím Twitteru přitáhl k tomuto tématu pozornost. Jeho úspěch je v tomto ohledu ovšem složitější a zdaleka nezahrnuje jen sociální síť a její uživatele. Samotné tweety a jejich psaní není jedinou složkou Trumpova úspěchu.

Téma využití Twitteru Donaldem Trumpem lze rozdělit do dvou částí. V první části se zaměřím na tweetování Donalda Trumpa, jeho znaky a užívání řeči. Zároveň vše bude vysvětleno v kontextu předchozích kapitol. Ve druhé části pojednávám o popularitě tweetů Donalda Trumpa, jejich šíření a na vliv tradičních médií na tento efekt.

Všechny tweety, jimiž se tato práce bude zabývat, se vážou k osobnímu profilu Donalda Trumpa, využívajícího alias *@realDonaldTrump*. Prezident USA má k dispozici ještě oficiální účet prezidenta, *@POTUS (the President of the United States)*, ten ovšem obsahuje jen retweety. Důvodem může být několik: již předchozí popularita Trumpova soukromého účtu, užití účtu napříč volební kampaní či již zažitý brand (Gounari 2018: 214), myšleno stejná profilová fotka a stejný alias. K datu 28. 3. 2020 měl Donald Trump 75 300 348 followerů a 50 234 zveřejněných tweetů, dále k 20. lednu, kdy byl Donald Trump inaugurován do úřadu, činil počet followerů 20 473 504 a počet tweetů 34 338 (Trackalytics 2020).

V těchto 1164 dnech se jedná o nárůst 54 826 844 followerů (\approx 47 102,1 za den), a 15 896 tweetů (\approx 13,7 za den).

Styl tweetů se mění podle toho, komu jsou tweety určeny a k čemu mají tweety sloužit. Některé se soustředí na Trumpovu voličskou základnu, jiné na nerozhodnuté voliče, jiné pak na celkovou populaci. V době kampaně se neformální tweety soustředily spíše na voličskou základnu, formální a informační tweety naopak pracovaly s širší veřejností. Velmi důležité jsou také obecné okolnosti. V době před primárkami⁸ či ve vrcholu prezidentské kampaně používal Donald Trump jiný styl tweetování a jiná témata, než např. uprostřed kampaně či po výhře ve volbách (Clarke - Grieve 2019: 19-23). Vedle užívaných odlišných stylů lze ovšem rozeznat obecné charakteristiky, které se váží k většině tweetů.

Ralph Schroeder argumentuje, že: „Trump udržoval kritický – až konspirační – postoj k establishmentem-dominovaným médiím naskrz volby (a později) a obviňoval média ze ‚zmanipulovaného postoje‘ vůči němu“ (Schroeder, Ralph, 2018; 66). Panayota Gounari našla v Trumpových tweetech několik charakteristik: koncentrace a centralizace ekonomické a politické moci, politika skrz strach a teror, démonizace „těch druhých“, účelné ideové zmatení, důraz na autoritářskou postavu vůdce a propagandistické chování a zamlžování faktů (Gounari 2018: 210–211). Podobně Trumpovo chování označuje i Roger Cook (Cook 2017: 319). Lze se tedy shodnout, že Donald Trump využívá ve svých tweetech znaky populistické rétoriky, s občasnými dezinformacemi. Rozpory ovšem panují v otázce sentimentu, resp. ve smyslu pozitivního či negativního vyznění tweetů. Gounari považuje Trumpovy tweety za velmi negativní a urážlivé. Předešlá studie od Clarke a Grieve souhlasí se zásadně negativním vyzněním určitých částí kampaně, tyto tweety ovšem skrz celý vzorek nedominovaly,

⁸ primárky

naopak ve výřezu 10 dní před volbami vedl Trump pozitivněji zaměřenou kampaň než Hillary Clintonová (Clarke - Grieve 2019: 20-21).

Samotná slovní skladba tweetů může být také důležitým aspektem „Jeho (Trumpovi) oponenti jsou ‚slabí,‘ ‚hloupí,‘ ‚špatní,‘ ‚hlupák,‘ ‚lůzři,‘ nebo ‚slabocší,‘ zatímco jeho podporovatelé a spojenci jsou ‚skvělí,‘ ‚ohromující,‘ ‚chytří,‘ ‚úžasní,‘ ‚kvalitní chlapi.‘ Užívá nálepky, občas jako hashtagy, aby definoval své politické oponenty: #CrookedHillary,⁹ ‚prohlaný Ted Cruz,‘ a ‚upadající NY Times‘“ (Cook 2017: 320). Jeho styl je jednoduchý a snadno zapamatovatelný, lze dokonce říci, že je součástí jeho značky.

Předešlé výzkumy se soustředily především na politické znaky Trumpova jednání na Twitteru, zatím zde ovšem chyběla detailnější analýza. Tu může poskytnou následující studie, která zkoumala 21 739 tweetů mezi roky 2009 a 2018 (Clarke - Grieve 2019: 3). Dle závěrů této studie lze říci, že Trumpův styl prezentování se byl vcelku podobný, ovšem s volební kampaní a poté s vítězstvím ve volbách došlo k určitým změnám, resp. jeden styl byl používán častěji než jiný dle situace. Výzkum identifikoval 4 styly, dle nichž Donald Trump užívá Twitter: konverzační styl, kampaňový styl, zaujatý styl a poradní styl. Mimo tyto konkrétní variace autoři identifikovali dva obecné styly, které se táhnou skrz všechny tweety, a to jsou obecná hlášení a vyjádření na straně jedné, konverzace určující veřejnou diskuzi na straně druhé (Clarke - Grieve 2019: 2019, 14).

Konverzační tweety slouží k přímé konverzaci s ostatními uživateli. Tyto tweety se vyznačují především tím, že je jejich adresát v tweetu přímo zmíněn. Tweety konverzačně negativní pak slouží především k obecným oznámením, bývají formálnější a promyšlenější. Kampaňový styl je zaměřený především na získávání nových voličů a propagaci. Většinou využívá pohled z první osoby, jsou zaměřené na jeho osobu a často pojednávají o plánech. Tyto tweety berou v potaz

⁹ Vzhledem k specifickému užití hashtagů jako internetových odkazů jsem ponechal #CrookedHillary nepřeložený. Lze přeložit jako „křivá Hillary“.

externí vlivy pouze minimálně. Pokud je kampaňový styl soustředěný na vlastní iniciativu, zaujatý styl je jeho protiklad, tedy interakce s podněty z vnějšku. Jedná se o jakýkoli vnější impuls, tedy názory, nápady, vyjádření ostatních apod. Poradní styl se soustředí na sdílení obecných i osobnějších rad či snahu povzbuzovat určité chování, často pak také ve vztahu ke konkrétním osobám či skupinám osob (Clarke - Grieve 2019: 12–19).

Naskrz výzkumné období lze pozorovat několik důležitých bodů, nejdůležitější bod ovšem představuje samotné zvolení prezidentem a následující inaugurace. Kolem primárek a kolem samotných voleb došlo k rapidnímu nárůstu kampaňového stylu, ovšem mezi zvolením a inaugurací nastal radikální propad. Inaugurace užití Twitteru stabilizovala, přičemž nejčastěji využívaný byl kampaňový styl, druhým nejčastěji využívaným stylem byl styl poradní. Mezi poradním stylem a třetím konverzačním stylem je velká mezera, nejméně užívaný je pak styl zaujatý (Clarke - Grieve 2019: 12).

Ve vztahu k předešlé kapitole lze říci, že Twitter Donalda Trumpa je prototypem úspěšného účtu, který správně využívá mechanismy a charakter této sociální sítě ke svému zviditelnění a úspěchu. Trumpovy tweety jsou zaměřeny především na vlastní prezentaci, často reagují na kritiku vlastní iniciativou, nikoli reakcí (Clarke - Grieve 2019: 20). Twitter vybízí k takovému chování, naopak omezuje obsáhlejší rozpravy. Trumpovy kontroverzní tweety jsou přesně takové příspěvky, které zde mají úspěch. Extenzivní užití Twitteru, obsahující síťové jednání, jako nepřetržité pseudo-tiskové konference s milionovou účastí může mít, dle reakce ostatních aktérů na tomto poli i mimo toto pole zásadní důsledky. I twitterový příspěvek může způsobit mezinárodní problém, pokud je napsán neodpovídajícím způsobem.

Druhá součást s tématem Twitteru přímo souvisí, zde se jedná o aktivity tradičních jednosměrných médiích a o tom, jak ony přistupují k twitterovým příspěvkům a jaké důsledky jejich aktivita má. Twitter má sice široký dosah,

ovšem i kdyby všech 330 milionů účtů (Omnicores 2020) na Twitteru představovalo reálné uživatele, nelze předpokládat, že se všichni zabývají prezidentem Trumpem. Vedle ostatních sociálních sítí jsou to především tradiční média, díky kterým o twitterových příspěvcích Donalda Trumpa ví velká část veřejnosti, což bylo znát především v době volební kampaně v roce 2016 (RealClearPolitics 2016). Tento přístup médií může být velmi důležitý. Nejen že dochází k masivnější percepci příspěvků, které by jinak byly odkázány pouze na omezenou uživatelskou základnu Twitteru, ale možná došlo i k přidělu důležitosti, kterému by se jinak těm konkrétní sdíleným příspěvkům nedostalo. To se odehrávalo (a odehrává) do takové míry, že se Trump může spolehnout na to, že tradiční média jeho tweety budou přenášet, poněvadž i samotní žurnalisté se spoléhají na Twitter jako zdroj (Schroeder 2018: 64).

Z předchozího odstavce vyvstává opodstatněná otázka a sice, proč tradiční média takto fungují? Na zodpovězení je nutné pochopit mediální trh v USA. V této zemi nejsou veřejnoprávní média, místo toho zde existuje mediální trh s množstvím mezi sebou soupeřících značek. Systém soukromých nezávislých médií, která se ze své podstaty snaží o získání co největšího počtu čtenářů, posluchačů a diváků, ovlivňuje i politické kampaně, jež užívají marketingových tahů k získání podpory pro svou věc (Esser - Pfetsch 2004: 26). V tomto mediálním systému se pohybují žurnalisté užívající Twitter jako zdroj informací. Trumpovy populistické a kontroverzní tweety si najdou cestu do tradičních médií, ať už kvůli jejich kontroverznímu základu zvyšujícímu sledovanost médií, nebo jen kvůli faktu, že se jedná o prezidentského kandidáta, resp. prezidenta. Jedná se tudíž o určitým způsobem oboustranně výhodný vztah. Kromě zveřejnění hrály velkou roli i samotné mediální komentáře. Tyto komentáře bývaly a bývají často negativní podstaty, čímž ještě umocňují Trumpova tvrzení, že jsou tradiční média proti němu zaujatá (Schroeder 2018: 66).

4. Postoj Donalda Trumpa k Severní Koreji

4.1. Filtrování a základní výsledky

Rozlišování tweetů a jejich následné rozdělení, jak již bylo zmíněno, proběhlo kvalitativně, tudíž se neřídí stanovenými pravidly mechanického čtení textu, ale spíše porozuměním textu v kontextu. Obecně lze říci, že agresivně a konfrontačně vyznívající tweety řadím jako imperialistické; Trump v těchto tweetech shledává Severní Koreu jako přímou hrozbu a činí v tomto duchu prohlášení.

Tweety pojednávající o Severní Koreji jako o potenciální, nikoli přímé hrozbě, také o snaze navázat s tímto státem kontakt, nálepkuji jako jednání se státem izolovaným. Takový stát může být problémem, avšak nejedná nutně nepřátelsky.

V neposlední řadě, tweety pojednávající o spolupráci a vzájemném porozumění charakterizují jako práci s nezávislým státem. Výše zmíněné kategorie nejsou kritéria, spíše lepší popis kategorií ve vztahu k aktuálně zkoumanému jevu.

K základnímu průzkumu byly použity tři klíčová slova a sice „North Korea,“ „South Korea“ a „Kim Jong Un.“ K základnímu průzkumu byl použit vyhledávací systém internetové databáze <http://www.trumptwitterarchive.com/archive>, který poskytl dostatečné množství upravitelných filtrů. První filtrací prošlo 210 tweetů, které byly kvalitativně analyzovány. Z tohoto počtu se 39 tweetů ukázalo jako nevyhovujících, poněvadž se jednalo o tweety přímo se týkající jiných záležitostí nebo domácí politiky, nebo se vztahovaly k jiné než vymezené době. Dále bylo 17 tweetů označeno jak nerozpoznatelné. Tyto tweety se vázaly k tématu vztahů se Severní Koreou, nebylo ovšem možné určit jejich kategorii, ať už kvůli v tweetu projednávaným domácím záležitostem nebo spornému vyznění tweetu mezi vyčleněnými kategoriemi.

Z celkového počtu 152 rozeznávaných tweetů bylo možno určit 32 tweetů vztahujících se k roli imperialistického agenta, 32 tweetů vztahujících se k roli izolovaného a 88 tweetů vztahujících se k roli nezávislého. Roli nezávislého lze tedy přisoudit 57,9 %, zatímco zbylé dvě role představují každá 21,1 %. V celkovém kategorickém součtu lze tedy nalézt jasnou dominanci role nezávislého. Tato dominance je ještě více zřetelná v posledním zkoumaném roce, kdy bylo k roli nezávislého přiřazeno 98,4 % tweetů.

Následuje analýza dat dle kvartálů. Považuji za nutné zmínit, že první kvartál roku 2017 byl vynechán, poněvadž prvním dvěma nalezeným tweetům v tomto roce přísluší měsíc březen, poslední měsíc prvního kvartálu. Stejně tak na konci studované doby přebývají dva tweety do měsíce července, které byly započítány do kvartálu předchozího. Rozdělení dle kvartálů zde představuje nejpraktičtější způsob, jakým hlouběji roztřídit vývoj vztahů, poněvadž rozdělení dle měsíců neobsahuje dostatečný počet tweetů v konkrétních měsících, naopak rozdělení do půlroků je příliš obecné. Kvartály tedy představují vhodný kompromis.

4.2. Hlubší analýza dle kvartálů

Dle kvartálů lze pozorovat jasné změny v Trumповě postoji. První rok v prezidentském úřadě byl velmi vyhraněný. Bylo jasně čitelné, že Donald Trump považuje Severní Koreu za hrozbu, poněvadž často bylo možné v jeho tweetech najít časté volání po vyřešení problému, především ze strany Číny. Vedle toho tweety často vyjadřovaly plány Spojených Států na určitá vojenská, a především ekonomická opatření. Největší rozdíl lze nalézt ve třetím kvartálu, kdy Trump akcentoval selhání snah o komunikaci: „Éra strategické trpělivosti se severokorejským režimem selhala. Ta trpělivost je u konce. Úzce spolupracujeme...“ (Trump 2017d), a vyjadřoval radost z jednomyslného odhlasování sankcí na půdě Rady bezpečnosti OSN: „Právě skončený hovor s prezidentem Moonem z Jižní Koreje. Velmi šťasten a ohromen s volbou 15-0 na

půdě OSN ohledně sankcí na Severní Koreu“ (Trump 2017b). Tento rok uzavírá kvartál vyrovnanější, přesto pořád vcelku nepřátelský, se stejným počtem 13 imperialistickými percepcemi a 9 izolacionistickými, oproti dvěma z kvartálu minulého. V celém kvartálu se jedná především o Trumpovy reakce na severokorejské aktivity a retrospektiva nad nečinností a chybami minulých administrativ.

Počátek roku 2018 zaznamenal znamenitý obrat, který je ještě patřičněji znatelný, pokud jej rozložíme mezi měsíce. V lednu Trump sepsal 4 tweety, přičemž velkou váhu mají první dva. První tweet říká: „Sankce a ‚ostatní‘ nátlaky začínají mít velký dopad na Severní Koreu. Vojáci nebezpečně utíkají do Jižní Koreje. Rakeťák chce najednou s Jižní Koreou mluvit, poprvé. Možná je to dobrá zpráva, možná nikoli – uvidíme!“ (Trump 2018b). Druhý zní: „Severokorejský vůdce Kim Čong-Un právě sdělil, že ‚Jaderné Tlačítko je na jeho stole pořád připraveno.‘ Hodlá ho někdo z jeho vyčerpaného a potravinově hladovějícího režimu prosím informovat, že já mám také Jaderné Tlačítko, ale je mnohem větší a mocnější než jeho, a moje Tlačítko funguje!“ (Trump 2018a). Zde je velmi složité vyvodit konkrétní závěr, samotný měsíc je absolutně neprůkazný. Lze se ovšem domnívat, že zásadní rozdíl ve vyznění obou tweetů má něco společného s velmi zásadní změnou v postoji, který má přijít v budoucích kvartálech. Vedle toho může druhý tweet představovat pouze reakci na konkrétní výrok Kim Čong-Una, bez dalších implikací.

V únoru nebyly nalezeny žádné tweety, avšak v březnu byl Donald Trump velmi aktivní, sdílel celkem 10 tweetů, z čehož 4 byly označeny jako izolacionistické, ovšem zbylých 6 jsem poprvé shledal způsobilé k roli nezávislého. Tento trend lze přenést do druhého kvartálu roku 2018, kde z 24 tweetů bylo shledáno 6 izolacionistických a 18 s přívlastkem role nezávislého. V tomto měsíci velmi vzrostla frekvence tweetování, kdy konkrétně 10. března Donald Trump zveřejnil celkem 5 tweetů. Všechny tweety z tohoto dne, stejně jako 8 tweetů

z celého měsíce buď zmiňují nebo vyzdvihují konkrétní téma, a to možnost a postupné sjednávání prvního přímého setkání mezi oběma státníky. Mezi těmito tweety lze nalézt všech 6 s rolí nezávislého.

Zbytek sebraných dat obsahuje podobné výsledky. Ve třetím kvartálu byl zaznamenán nejvyšší celkový počet tweetů, celkem 26, z čehož 25 bylo identifikováno jako role nezávislého. Donald Trump si cení pozastavení raketových a jaderných testů, ovšem také sdílí své rezervace ohledně summitu, plánovaného na 12. června¹⁰, poněvadž to „možná vyjde, a možná ne“ (Trump 2018j). 24. května Donald Trump oznámil, že se plánovaný summit ruší a vyjádřil lítost nad tímto vývojem¹¹, ovšem hned druhý den sděluje existenci výroku Kim Čong-una, který je „hřejivý a produktivní (...). Brzo uvidíme, kam to povede (...“ (Trump 2018g). Ve třetím kvartálu Trump sdílel zpočátku tweety, soustředící se na Singapurský summit se Severní Koreou ohledně denuklearizace, který proběhl mezi 9. a 12. červnem: „Vracím se domů ze Singapuru po opravdu úžasné návštěvě. Velkého pokroku bylo dosaženo ohledně denuklearizace Severní Koreje. Rukojmí jsou zpět doma, dostaneme ostatky našich velikých hrdinů zpět k jejich rodinám, žádné rakety nevypáleny, žádný výzkum neprobíhá, rampy se uzavírají...“ (Trump 2018d). Stejně téma se objevilo v dalších šesti tweetech v příštích dvou dnech.

Zbytek kvartálu pojednává o zlepšujících se vztazích, sdílení díků vůči Kim Čong-unovi¹² a odložené cestě ministra obrany. Je zde jeden tweet, který stojí za zmínku, a ten se týká sankcí proti Severní Koreji: „....Rusko souhlasilo s pomocí

¹⁰ Originální tweet: „The highly anticipated meeting between Kim Jong Un and myself will take place in Singapore on June 12th. We will both try to make it a very special moment for World Peace!“ (Trump 2018c).

¹¹ Originální tweet: „I have decided to terminate the planned Summit in Singapore on June 12th. While many things can happen and a great opportunity lies ahead potentially, I believe that this is a tremendous setback for North Korea and indeed a setback for the world...“ (Trump 2018e).

¹² Originální Tweet: „Thank you to Chariman Kim Jong Un for keeping your word & starting the process of sending home the remains of our great and beloved missing fallen! I am not at all surprised that you took this kind action. Also, thank you for your nice letter - I look forward to seeing you soon!“ (Trump 2018f).

ohledně Severní Koreje, kde máme velmi dobré vztahy a proces postupuje. Není kam pospíchat, sankce zůstávají! Velké benefity a vzrušující budoucnost pro Severní Koreu na konci procesu!“ (Trump 2018h). Tento tweet ukazuje Trumpovu ochotu, ale i nedůvěřivost vůči Severní Koreji a její ochotě závazky dodržet. Poslední kvartál roku 2018 se nesl v podobném duchu, Trump psal především o ochotě severokorejského vůdce spolupracovat a o velkém ekonomickém potenciálu, ležícím v Severní Koreji. Za zmínku stojí například: „Kim Čong-Un to vidí lépe než kdokoli jiný a plně využije daný prospěch pro své lidi. Daří se nám skvěle!“ (Trump 2018i).

Jak již bylo řečeno, rok 2019 obsahuje tweety ve stejné linii. Suma čítá 20 tweetů za první kvartál a 9 tweetů za druhý, přičemž všechny tweety byly klasifikovány jako role nezávislého. Nejvíce tweetů, celkem 9, bylo sdíleno v souvislosti s konajícím se summitem mezi Donaldem Trumpem a Kim Čong-Unem: „Skvělá setkání a večere tento večer ve Vietnamu s Kim Čong-Unem ze Severní Koreje. Velmi dobrý dialog. Zítra pokračujeme!“ (Trump 2019c). K tomuto tweetu přísluší 27. únor 2019. Trump v těchto dobách také hovořil o svém dobrém osobním vztahu s Kim Čong-Unem: „Souhlasím s Kim Čong-Unem ze Severní Koreje, že náš osobní vztah zůstává velmi dobrý, možná termín excelentní je dokonce přesnější, a třetí summit by byl skvělý, že bychom plně porozuměli, jaký máme oba postoj. Severní Korea má obrovský potenciál pro.....“ (Trump 2019c). Poslední 3 dny uzavřely 3 tweety, přičemž všechny se věnují třetímu summitu mezi Trumpem a Kim Čong-Unem, tentokrát v demilitarizované zóně mezi Severní a Jižní Koreou.¹³

Ovšem velká část tweetů, nejen v těchto dvou kvartálech, hovořila o Severní Koreji ve vztahu k domácímu prostředí. Za zmínku stojí tweet z 24. ledna

¹³ Originální tweet: „I am in South Korea Now. President Moon and I have “toasted” our new Trade Deal, a far better one for us than that which it replaced. Today I will visit with, and speak to, our Troops - and also go to the the DMZ (long planned). My meeting with President Moon went very well!“ (Trump 2019d).

2019: „Fake News média zbožňují sdělovat že ‚tak málo se toho událo na mém prvním summitu s Kim Čong-Unem.‘ Chyba! Po čtyřiceti letech, kdy se se Severní Koreou nedělalo nic jiného než ožebračování s velkou válkou na prahu, za krátkých 15 měsíců, vybudované vztahy, rukojmí a ostatky...“ (Trump 2019b) a tweet z 26. dubna 2019: „Žádné peníze Severní Koreji za Otto Warmbiera zaplacený nebyly, žádné dva miliony dolarů ani nic jiného. Tohle není Obamova administrativa, která zaplatila 1,8 miliardy dolarů za čtyři rukojmí nebo dala pět zajatých teroristu, kteří se brzo vrátili zpět do bitvy, za zrádce Sgt. Bergdahla!“ (Trump 2019f). Velká část vyloučených tweetů se soustředila právě na domácí záležitosti, se zmínkou o Severní Koreji pouze okrajovou.¹⁴

4.3. Rozbor

Dle analyzovaného vzorku 152 vybraných tweetů lze říci, že došlo k zásadnímu obratu ve vztazích mezi oběma zeměmi, a to ze vztahu velmi nepřátelského a hrozícího vojenskou konfrontací, k reálným opatrným krokům až ke smíření se s touto zemí. Ilustrovat to lze na rozdíl mezi tweetem z 11. srpna 2017: „Vojenská řešení jsou nyní úplně na místě, nabity a připraveny, kdyby Severní Korea jednala nerozvázně. Doufáme, že si Kim Čong-Un vybere jinou cestu“ (Trump 2017c) a tweetem z 30. června 2019: „Odjíždím z Jižní Koreje po skvělém setkání s předsedou Kim Čong-Unem. Stál jsem na půdě Severní Koreje, je to důležitá deklaráce pro všechny, a velká čest!“ (Trump 2019e). Změnu lze pozorovat již ve čtvrtém kvartálu roku 2017, kde došlo vysokému nárůstu neutrálněji vyznívajících izolacionistických tweetů, kde vedle samotného obsahu tweetů byl shledán pouze jeden tweet jako imperialistický, naopak se poprvé objevily tweety, jimž jsem přisoudil roli nezávislého státu.

¹⁴ Originální Tweet: „Democrats are so obviously rooting against us in our negotiations with North Korea. Just like they are coming to the defense of MS 13 thugs, saying that they are individuals & must be nurtured, or asking to end your big Tax Cuts & raise your taxes instead. Dems have lost touch!“ (Trump 2019a).

Z tweetů lze také vyčíst určité konkrétní údaje. Lze zjistit konání důležitých setkání, poněvadž Trump o spoustě z nich psal, nemalá část neurčených a vyřazených tweetů obsahovala právě oznámení o schůzce, nejčastěji s čínským prezidentem, japonským anebo jihokorejským premiérem. Bylo také možno omezeně z tweetů zjistit, že docházelo ke korespondenci mezi Donaldem Trumpem a Kim Čong-Unem. Všechny tyto poznatky pozitivně souvisí s předchozím odhadem, že se zvyšujícím se požadavkem na konkrétní informace se snižuje množství konkrétních získaných informací. Bylo například možné zjistit obecný vývoj vztahů, nikoliv ovšem konkrétní opatření v době vrcholu krize v roce 2017, kromě zmínky o hlasování na půdě Rady bezpečnosti OSN. Je zde jedna výjimka: „Dovolil jsem Japonsku a Jižní Koreji nakoupit velmi rozšířené množství velmi sofistikovaného vojenského vybavení ze Spojených států.“¹⁵ Lze s nějakou existující mírou spolehlivosti vyčíst prezidentův názor na vztahy s některými státy, ovšem tweety jsou neúprosně svázány s Twitterem a jeho neformálním prostředím.

Vedle samotné kvality studovaného materiálu je zde pak ještě kvantitativní problém. Lze sice s určitostí nalézt informace o vývoji ve vztazích, na to je zde dostatečný rozdíl mezi vzorky, aby přinesl výsledek s určitou hodnotou. Se 152 vzorky je možné vcelku spolehlivě určit přívlastek role k Severní Koreji tak, jak ji vidí prezident Trump, právě proto, že bude verdikt založen na kvalitativním obsahu. V žádném případě se ovšem nejedná o dostačující vzorek pro jakoukoli detailnější analýzu. V tomto ohledu jde kromě samotné sumy především o problémy s kvalitními informacemi ze sociálními sítí, tak jak to bylo popsáno v podkapitole o Twitteru jako zdroje informací. Zjišťování konkrétnějších informací by si vyžádalo zdrojovou variabilitu.

¹⁵ I am allowing Japan & South Korea to buy a substantially increased amount of highly sophisticated military equipment from the United States.

Jaký je tedy stát Severní Korea dle Twitteru Donalda Trumpa? S výhradami výše zmíněnými si dovolím říci nezávislý stát, který byl ještě před rokem a půl izolovaným a ideologicky nepřátelským státem. Dle výše sdílených tweetů lze říci, že ke konci studované doby docházelo k opatrnému navazování určité formy přátelských vztahů. Tento verdikt opírám o 152 tweetů, z nichž pro tento výsledek hovoří 58,4 % tweetů z celé studované doby, 97,1 % z posledního roku studované doby. Tento výsledek podporují kromě rozřazených kategorií i samotné vybrané tweety, ve kterých Trump hovoří o přátelství a dobrých osobních vztazích, o ochotě jeho administrativy spolupracovat.

Závěr

V této práci jsem se zabýval pohledem Donalda Trumpa, prezidenta USA, na vztahy se severní Koreou, konkrétně prostřednictvím osobního Twitterového účtu prezidenta. Ke zjištění postoje Severní Koreje skrze tweety prezidenta pomohla teorie rolí, kterou přednesl Kalevi Holsti ve článku *National role conceptions in the Study of Foreign Policy*. Role, které Holsti popsal, poskytly rámec, dle něhož bylo možné přisoudit tweetům příslušné role, což představovalo základní kostru analýzy. Byly vybrány tři role: agent proti imperialismu, tedy ideologicky nepřátelský stát, izolovaný stát bez ochoty o vnější kontakt, a nezávislý stát, který je věrný svému zájmu, ovšem nepohrdá vnějšími kontakty. Samotná analýza se zabývala tweety mezi 20. lednem 2017 a 1. červencem 2019.

Výsledkem této kvalitativní analýzy, jejíž předmětem se po vyloučení stalo 152 tweetů, byl výsledek ve prospěch role nezávislého, a to poměrem 57,9 %, oproti zbylým rolím, kterým připadá každé 21,1 %. Dle času je pak výsledek ještě zásadnější, kdy za poslední rok analýzy byl výsledek 98,4 % ve prospěch role nezávislého, oproti prvnímu roku analýzy, kde byly vztahy mezi oběma státy velmi napjaté. Tyto závěry souhlasí s výtahem konkrétních tweetů, jež byly představeny.

Dle zjištění několika výzkumů mohou Tweety posloužit jako lakmusový papírek názorů konkrétního člověka a lze je využít pro představu ohledně vztahů mezi dvěma státy, pokud daný člověk zastává velmi důležitou vládní funkci. Nelze je ovšem užít k získání konkrétních relevantních informací, ani k detailnější analýze zahraniční politiky, především z důvodů již nastíněných v předchozích odstavcích. Ideální využití Twitteru jako zdroje informací o politické aktivitě tkví spíše s vysokým množstvím zkoumaných příspěvků, v řádu desítek až stovek tisíc. Tato skutečnost existuje především proto, že Twitter omezuje maximální počet znaků na 240 a kvůli specifickému prostředí sociálních sítí. Ty se vyznačují

neformální komunikací, často citově zabarvenou, s důrazem na nové šokující informace, často určitým způsobem zaměřené proti politickým a společenským normám. Takové příspěvky mívají mnohem vyšší počet sdílení mezi uživateli. V případě Donalda Trumpa, který tohoto způsobu sebe prezentace chytře využíval a využívá, k jejich rozšíření mezi populací přispěla i tradiční média, jimž často kontroverzní prezidentova sdělení často zvyšovala sledovanost. Tyto příspěvky, zveřejňované hlavou státu, mohou mít dopad na vztahy mezi zeměmi.

Seznam použité literatury a pramenů

Agawu, Emefa Addo (2018). How to Think about Election Cybersecurity: A Guide for Policymakers, 3. 4. 2018. (<https://www.newamerica.org/cybersecurity-initiative/policy-papers/how-to-think-about-election-cybersecurity/>, 15. 3. 2020).

Aktuálně.cz (2016). *Žádní ilegálové, kritika Clintonové i Amerika na prvním místě. Trump řekl, s čím jde do voleb*, 22. 7. 2016. (<https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/trump-v-nominacnim-projevu-nastolil-hlavni-temata-sve-kampan/r~c891dfcc4fdf11e68d00002590604f2e/>, 29. 11. 2019).

Bahenský, Vojtěch (2019). On Perspectives on Disinformation. *Peace Research Center* Prague. (<https://static1.squarespace.com/static/5a1448b4d0e62862b5a5a0e7/t/5d3ad6766c85f80001c1079c/1564137088958/Policy+Brief+006.pdf>, 28. 2. 2020).

Beauchamp, Nicholas (2017). Predicting and Interpolating State-Level Polls Using Twitter Textual Data. *American Journal of Political Science* 61(2), s. 490–503.

Beneš, Vít (2010). Teorie rolí: Konceptuální rámec pro konstruktivistickou analýzu zahraniční politiky. *Mezinárodní vztahy* 45(4), s. 72-87.

Buckels, Erin E. - Trapnell, Paul D. - Paulhus, Delroy L (2014). *Trolls just want to have fun*. (<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0191886914000324>, 18. 3. 2020).

Caisová, Lenka (2020). Role Theoretic Approach and North Korean Foreign Policy Analysis. *Journal of International Relations* 15(1). s. 5–27.

Cook, Roger F. (2017). From Triumph of the Will to Twitter. *Colloquia Germanica* 50(3). s. 315–326.

Clarke, Isobelle - Grieve, Jack (2019). Stylistic variation on the Donald Trump Twitter account: A linguistic analysis of tweets posted between 2009 and 2018. *Plos One* 14(9). s. 1–27.

Čt24 (2020). *Stránky na Facebooku odkryly své autory. Chyba, na kterou čekali novináři po celém světě*, 18. 1. 2020. (<https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3033065-stranky-na-facebooku-odkryly-sve-autory-chyba-na-kterou-cekali-novinari-po-celem>, 4. 3. 2020).

Dombrowski, Peter – Reich, Simon (2018). Beyond the Tweets. President Trump's Continuity in Military Operations. *Strategic Studies Quarterly* 12(2). s. 56–81

Duncombe, Constance (2017). Twitter and transformative diplomacy: social media and Iran–US relations. *International Affairs* 93(3), s. 545–562 (<https://academic.oup.com/ia/article/93/3/545/3077244>, 30. 4. 2019).

Filipec, Josef et. al. (2004). *Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost*. (Praha, Academia).

Glass, Andrew (2010). First White House speech airs on TV, October 5, 1947. *Politico*, 10. 5. 2010. (<https://www.politico.com/story/2010/10/first-white-house-speech-airs-on-tv-october-5-1947-043100>, 12. 2. 2020).

Hájek, Martin (2014). *Čtenář a stroj* (Praha, Slon).

Holsti, Kalevi (1970). National Role Conceptions in the Study of Foreign Policy. *International Studies Quarterly* 14(3), s. 233–309.

Rozhlas (2018). *Za nenávistné komentáře u fotky dětí z teplické školky padlo první obvinění. Muži hrozí až tři roky vězení*, 9. 4. 2018.

(https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/nenavistne-komentare-fotka-deti-zakladni-skola-teplice-tresty-vezeni_1804091837_jak, 26. 01. 2020).

Lidovky.cz (2017). *Omezí v hospodách alkohol? Místopředsedkyně ODS Udženija udělala z vtipu zprávu, šířila ji dál*, 15. 8. 2017. (https://www.lidovky.cz/domov/udzenija-sdilela-na-facebooku-hoax.A170814_140305_In_domov_rsa, 30. 11. 2019).

Miller, Daniel et. al. (2016). *How the World Changed Social Media* (London, UCL Press).

New York Times (2016). *North Korea, Always Quotable: 9 Memorable Statements From Kim Jong Un's Reign*, 9. 5. 2016. (<https://www.nytimes.com/interactive/2016/world/asia/north-korea-kim-jong-un.html>, 10. 2. 2020).

Omnicores (2020). *Twitter by the Numbers: Stats, Demographics & Fun Facts*, 30. 11. 2019. (<https://www.oberlo.com/blog/twitter-statistics>, 27. 3. 2020).

Ott, Brian L. (2017). The age of Twitter: Donald J. Trump and the politics of debasement. *Critical Studies in Media Communication* 34(1), s. 59–68.

Park, Chang Sup (2019). Political carnivalism and an emerging public space: examination of a new participatory culture on Twitter. *Int. J. Electronic Governance* 4(6), s. 304–307.

Pfetsch, Barbara – Esser, Frank (2017). *Comparing Political Communication*. (New York: Cambridge University Press).

Prier, Jarred (2017). Commanding the trend: Social Media as Information Warfare. *Strategic Studies Quarterly* 11(4), s. 50–85.

RealClear Politics (2020). *2016 Republican Presidential Nomination*. (https://www.realclearpolitics.com/epolls/2016/president/us/2016_republican_presidential_nomination-3823.html, 23. 3. 2020).

Schroeder, Ralph (2018). *Social Theory after the Internet*. (Londýn, ULC Press).

Solon, Olivia (2016). Facebook's Failure: did fake news and polarized politics get Trump elected?. *The Guardian*. 10. 10. 2016. (https://www.theguardian.com/technology/2016/nov/10/facebook-fake-news-election-conspiracy-theories?CMP=oth_b-aplnews_d-1, 20. 3. 2020).

Stieglitz, Stefan – Dang-Xuan, Linh (2013). *Journal of Management Information Systems* 29(4). s. 217–247.

Stubbs-Richardson, Megan – Rader, Nicole E. – Cosby, Arthur G. (2018). Tweeting rape culture: Examining portrayals of victim blaming in discussions of sexual assault cases on Twitter. *Feminism and psychology* 28(1). s. 90–108.

Trackalytics (2020). *@realdonaldtrump (Donald J. Trump)*. (<https://www.trackalytics.com/twitter/profile/realdonaldtrump/>, 21. 3. 2020).

Trump, Donald J. (@realdonaldtrump) (2017a). „I am allowing Japan & South Korea to buy a substantially increased amount of highly sophisticated military equipment from the United States.“ *Twitter*, 5. 9. 2017. (<https://twitter.com/realdonaldtrump/status/905047095488516098>, 27. 3. 2020).

Trump, Donald J. (@realdonaldtrump) (2017b). „Just completed call with President Moon of South Korea. Very happy and impressed with 15-0 United Nations vote on North Korea sanctions.“ *Twitter*, 6. 8. 2017. (<https://twitter.com/realdonaldtrump/status/894368024765059073>, 20. 3. 2020).

Trump, Donald J. (@realdonaldtrump) (2017c). „Military solutions are now fully in place,locked and loaded,should North Korea act unwisely. Hopefully Kim Jong Un will find another path!“ *Twitter*, 11. 8. 2017. (<https://twitter.com/realdonaldtrump/status/895970429734711298>, 27. 3. 2020).

Trump, Donald J. (@realdonaldtrump) (2017d). „The era of strategic patience with the North Korea regime has failed. That patience is over. We are working closely...“ *Twitter*, 30. 6. 2017. (<https://twitter.com/realdonaldtrump/status/880892632142143490>, 2. 2. 2020).

Trump, Donald J. (@realdonaldtrump) (2018a). „North Korean Leader Kim Jong Un just stated that the ‚Nuclear Button is on his desk at all times.‘ Will someone from his depleted and food starved regime please inform him that I too have a Nuclear Button, but it is a much bigger & more powerful one than his, and my Button works!“ *Twitter*, 2. 1. 2018. (<https://twitter.com/realdonaldtrump/status/948355557022420992>, 20. 4. 2020).

Trump, Donald J. (@realdonaldtrump) (2018b). „Sanctions and “other” pressures are beginning to have a big impact on North Korea. Soldiers are dangerously fleeing to South Korea. Rocket man now wants to talk to South Korea for first time. Perhaps that is good news, perhaps not - we will see!“ *Twitter*, 2. ledna 2018. (<https://twitter.com/realdonaldtrump/status/948194400114487296>, 22. 3. 2020).

Trump, Donald J. (@realdonaldtrump) (2018c). „The highly anticipated meeting between Kim Jong Un and myself will take place in Singapore on June 12th. We will both try to make it a very special moment for World Peace!“ *Twitter*,

10. května 2018.
(<https://twitter.com/realdonaldtrump/status/994587349718847489>, 22. 3. 2020).

Trump, Donald J. (@realdonaldtrump) (2018d). „Heading back home from Singapore after a truly amazing visit. Great progress was made on the denuclearization of North Korea. Hostages are back home, will be getting the remains of our great heroes back to their families, no missiles shot, no research happening, sites closing...” *Twitter*, 12. 6. 2018.
(<https://twitter.com/realdonaldtrump/status/1006637373629722624>, 24. 3. 2020).

Trump, Donald J. (@realdonaldtrump) (2018e). „I have decided to terminate the planned Summit in Singapore on June 12th. While many things can happen and a great opportunity lies ahead potentially, I believe that this is a tremendous setback for North Korea and indeed a setback for the world...” *Twitter*, 24. května 2018.
(<https://twitter.com/realdonaldtrump/status/999695988813189120>, 22. 3. 2020).

Trump, Donald J. (@realdonaldtrump) (2018f). „Thank you to Chariman Kim Jong Un for keeping your word & starting the process of sending home the remains of our great and beloved missing fallen! I am not at all surprised that you took this kind action. Also, thank you for your nice letter - I look forward to seeing you soon!” *Twitter*, 1. 7. 2018.
(<https://twitter.com/realdonaldtrump/status/1024879317577285633>, 24. 3. 2020).

Trump, Donald J. (@realdonaldtrump) (2018g). „Very good news to receive the warm and productive statement from North Korea. We will soon see where it will lead, hopefully to long and enduring prosperity and peace. Only time (and

talent) will tell!“ *Twitter*, 25. května 2018.
(<https://twitter.com/realdonaldtrump/status/999986971660423170>, 22. 3. 2020).

Trump, Donald J. (@realdonaldtrump) (2018h). „....Russia has agreed to help with North Korea, where relationships with us are very good and the process is moving along. There is no rush the sanctions remain! Big benefits and exciting future for North Korea at end of process!“ *Twitter*, 18. června 2018.
(<https://twitter.com/realdonaldtrump/status/1019526399542091776>, 24. 3. 2018).

Trump, Donald J. (@realdonaldtrump) (2018i). „....Kim Jong Un sees it better than anyone and will fully take advantage of it for his people. We are doing just fine!“ *Twitter*, 14. 12. 2018.
(<https://twitter.com/realdonaldtrump/status/1073643166732042240>, 24. 3. 2020).

Trump, Donald J. (@realdonaldtrump) (2018j). „....We are a long way from conclusion on North Korea, maybe things will work out, and maybe they won't - only time will tell....But the work I am doing now should have been done a long time ago!“ *Twitter*, 22. dubna 2018.
(<https://twitter.com/realdonaldtrump/status/988040227167064064>, 22. 3. 2020).

Trump, Donald J. (@realdonaldtrump) (2019a). „Democrats are so obviously rooting against us in our negotiations with North Korea. Just like they are coming to the defense of MS 13 thugs, saying that they are individuals & must be nurtured,or asking to end your big Tax Cuts & raise your taxes instead. Dems have lost touch!“ *Twitter*, 25. 5. 2019.
(<https://twitter.com/realdonaldtrump/status/999984507574018049>, 26. 3. 2020).

Trump, Donald J. (@realdonaldtrump) (2019b). „The Fake News Media loves saying ,so little happened at my first summit with Kim Jong Un. ‘ Wrong! After 40 years of doing nothing with North Korea but being taken to the cleaners, & with a major war ready to start, in a short 15 months, relationships built, hostages & remains....“ *Twitter*, 24. 1. 2019. (<https://twitter.com/realdonaldtrump/status/1088426690164994048>, 26. 3. 2020).

Trump, Donald J. (@realdonaldtrump) (2019c). „Great meetings and dinner tonight in Vietnam with Kim Jong Un of North Korea. Very good dialogue. Resuming tomorrow!“ *Twitter*, 27. 2. 2019. (<https://twitter.com/realdonaldtrump/status/1100781840623751169>, 25. 3. 2019).

Trump, Donald J. (@realdonaldtrump) (2019c). „I agree with Kim Jong Un of North Korea that our personal relationship remains very good, perhaps the term excellent would be even more accurate, and that a third Summit would be good in that we fully understand where we each stand. North Korea has tremendous potential for.....“ *Twitter*, 13. 3. 2019. (<https://twitter.com/realdonaldtrump/status/1117033379776667648>, 25. 3. 2019).

Trump, Donald J. (@realdonaldtrump) (2019d). „I am in South Korea Now. President Moon and I have “toasted” our new Trade Deal, a far better one for us than that which it replaced. Today I will visit with, and speak to, our Troops - and also go to the the DMZ (long planned). My meeting with President Moon went very well!“ *Twitter*, 29. června 2019. (<https://twitter.com/realdonaldtrump/status/1145098417405923330>, 26. 3. 2020).

Trump, Donald J. (@realdonaldtrump) (2019e). „Leaving South Korea after a wonderful meeting with Chairman Kim Jong Un. Stood on the soil of North Korea, an important statement for all, and a great honor!“ *Twitter*, 30. 6. 2019. (<https://twitter.com/realdonaldtrump/status/1145276110097154048>, 27. 3. 2020).

Trump, Donald J. (@realdonaldtrump) (2019f). „No money was paid to North Korea for Otto Warmbier, not two Million Dollars, not anything else. This is not the Obama Administration that paid 1.8 Billion Dollars for four hostages, or gave five terrorist hostages plus, who soon went back to battle, for traitor Sgt. Bergdahl!“ *Twitter*, 26. dubna 2019. (<https://twitter.com/realdonaldtrump/status/1121733749757087750>, 27. 3. 2020).

Trump Twitter Archive (2020). (www.trumptwitterarchive.com, 22. 5. 2020).

Tumasjan, Adranik et. al. (2010). *Predicting Elections with Twitter: What 140 Characters Reveal about Political Sentiment*. (ICWSM).

Twitter (2020). *About suspended accounts*. (<https://help.twitter.com/en/managing-your-account/suspended-twitter-accounts>, 17. 3. 2020).

United States House of Representatives (1925). *The Inauguration of President Calvin Coolidge in 1925*. (<https://history.house.gov/Historical-Highlights/1901-1950/The-Inauguration-of-President-Calvin-Coolidge-in-1925/>, 12. 2. 2020).

U. S. Department of state (2017). *U.S. Collective Defense Arrangements* (<https://2009-2017.state.gov/s/l/treaty/collectivedefense//index.htm>, 20. 12. 2019).

Vasu, Norman et. al. (2018). Fake News: National Security in the Post-truth Era. *RSIS*. (https://www.rsis.edu.sg/wp-content/uploads/2018/01/PR180313_Fake-News_WEB.pdf, 15. 3. 2020).

Vosoughi, Soroush – Deb, Roy – Aral, Sinan (2018). The spread of true and false news online. *Science* 359(6380). s. 1146–1151.

Winchel, Beki (2018). Instagram offers text-only posts, 5. 2. 2018. (<https://www.prdaily.com/instagram-offers-text-only-posts/>, 18. 4. 2020).

Zialcita, Paolo (2019). Facebook Pays \$643,000 Fine For Role In Cambridge Analytica Scandal, 30. 10. 2019. (<https://www.npr.org/2019/10/30/774749376/facebook-pays-643-000-fine-for-role-in-cambridge-analytica-scandal>, 20. 2. 2020).

Resumé

This bachelor thesis is concerned with relations between United States of America and Democratic People's Republic of Korea, viewed through Twitter account of US. president Donald Trump. Social networking sites provide a unique opportunity of sharing one's view on a site with access around the world. This internet phenomenon has been extensively by the 45th US president, and while not an official diplomatic channel, Trump's perception of North Korea has been shared via Twitter to great extent. This study's aim is to find out, how does Donald Trump view North Korea, while using only his tweets between 20. January 2017 and 30. June 2019. To achieve this, roles described by Kalevi Holsti has been used as categories, into which the tweets will be separated by a qualitative analysis.